

Natuurwaarden buitenplaats Broekbergen

Projectnummer 160101

8 oktober 2016

Auteur

Ing. R.J. Buijs

Opdrachtgever

Buitenplaats Broekbergen
t.a.v. Dhr. J.H. den Boon
Kloosterlaantje 1
3972 GW Driebergen-Rijsenburg

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
1.1	AANLEIDING	3
1.2	DOEL ONDERZOEK	3
1.3	LEESWIJZER	3
2.	TOETSINGSKADER	4
2.1	INLEIDING	4
2.2	WET OP DE RUIMTELIJKE ORDENING	4
2.3	FLORA- EN FAUNAWET	4
2.4	NATUURNETWERK NEDERLAND	6
3.	PROJECTBESCHRIJVING	7
3.1	HISTORIE	7
3.2	PROJECTVOORNEMEN	8
4.	TOETSING FLORA- EN FAUNAWET	10
4.1	BUREAUSTUDIE	11
4.1.1	<i>Broedvogels</i>	11
4.1.2	<i>Zoogdieren</i>	11
4.1.3	<i>Amfibieën</i>	11
4.1.4	<i>Planten</i>	11
4.1.5	<i>Vissen</i>	11
4.1.6	<i>Ongewervelden</i>	11
4.2	METHODE EN RESULTATEN VELDBEZOEK	12
4.3	AANGETROFFEN SOORTEN	14
4.4	TOETSING PROJECT AAN DE FLORA- EN FAUNAWET	18
4.4.1	<i>Broedvogels</i>	18
4.4.2	<i>Zoogdieren</i>	19
4.4.3	<i>Amfibieën en reptielen</i>	19
4.4.4	<i>Planten</i>	19
4.4.5	<i>Vissen</i>	19
4.4.6	<i>Ongewervelden</i>	19
4.4.7	<i>Vleermuizen</i>	20
4.5	MITIGERENDE MAATREGELEN	21
4.6	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	22
5.	NEE, TENZIJ TOETS NNN	23
5.1	NATUUR NETWERK NEDERLAND	23
5.2	GEBIEDSBESCHERMING	23
5.3	EFFECTEN OP DE NNN	24
5.7	CONCLUSIE EFFECTEN NNN	27
6.	LITERATUUR	28

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De buitenplaats Broekbergen, gelegen aan het Kloosterlaantje langs de zuidrand van Driebergen, dateert uit de 18e eeuw en is onderdeel van de Stichtse Lustwarande. Vervolgens was het van 1875 tot 1996 in gebruik als kloostercomplex. De nieuwe eigenaarsfamilie den Boon heeft na uitgebreid historisch onderzoek een Masterplan laten uitwerken, waarbij Broekbergen wordt gerestaureerd als buitenplaats met respect voor de kloosterperiode. De oorspronkelijke tuinen worden gerestaureerd op basis van in het archief teruggevonden historische tuinontwerpen en de vele restanten die nog aanwezig blijken te zijn. In verband met de aanleg van de slingervijver, zullen de carrés uit de zestiger jaren moeten worden verwijderd. De passende vervangende nieuwbouw (Koetshuis, Orangerie en Bouwhuis) op Broekbergen zijn noodzakelijk om inkomsten te genereren voor de restauratie en instandhouding van Broekbergen. De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft een positieve reactie gegeven op dit Masterplan Restauratie Broekbergen.

1.2 Doel onderzoek

Voorliggende rapportage bevat de beoordeling van de gevolgen van dit Masterplan op de te beschermen natuurwaarden.

De Flora- en faunawet beschermt aangewezen dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. Door een ingreep kunnen er in of nabij het studiegebied schadelijke handelingen voor natuurwaarden plaatsvinden. Hierdoor kunnen er verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden. De Minister van Economische zaken kan ontheffing verlenen van de verbodsbepalingen indien aan bepaalde ontheffingscriteria is voldaan.

Naast de soortenbescherming dient tevens onderzocht te worden of gebiedsbescherming van toepassing is. Daarbij is het onderzoek in het bijzonder gericht op een eventuele aanwezigheid van speciale beschermingszones in het kader van het Natuur Netwerk Nederland (NNN, voorheen EHS). Deze rapportage moet uitsluitend geven over de noodzaak van een nadere analyse en onderbouwing van effecten.

Gezien de afstand van Natura2000-gebieden worden effecten in het kader van de Natuurbeschermingswet niet verwacht en verder geen aandacht aan besteed.

Samenvattend betekent dit dat inzicht moet worden verkregen in:

- de aanwezigheid van beschermde dier- en plantensoorten of leefgebieden van beschermde diersoorten en in de effecten van de ingreep op deze soorten;
- de betekenis/functie van het gebied in het NNN

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het huidige toetsingskader. Hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied het projectvoornemen. In hoofdstuk 4 worden Flora- en faunawettoetsing weergegeven en in hoofdstuk 5 Nee, tenzij toets NNN.

2. Toetsingskader

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op het natuurbeleid van de diverse overheden, dat van belang is bij de voorgenomen herinrichting van het plangebied.

2.2 Wet op de Ruimtelijke ordening

De Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) is een instrument om ruimtelijke behoeften als wonen, werken, recreëren, mobiliteit, water en natuur in een samenhangende benadering te verdelen. De Wro verlangt van iedere gemeente en provincie en Rijk een structuurvisie, waarin het ruimtelijk ontwikkelingsbeeld wordt beschreven. Daaraan moet men tevens een uitvoeringsstrategie verbinden die aangeeft op welke wijze men het beleid gaat realiseren. De juridische borging van de doorwerking van het beleid vindt plaats in bestemmingsplannen, inpassingsplannen en beheer verordeningen.

2.3 Flora- en faunawet

Onder de werking van de Flora- en faunawet vallen circa 1.000 diersoorten. Alle inheemse zoogdieren (m.u.v. de huismuis en zwarte en bruine rat), vogels, amfibieën, en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben een aantal planten, vissen, insecten en ongewervelden een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt de algemene zorgplicht (art. 2). Volgens de Flora- en faunawet mogen beschermde diersoorten niet worden verwond, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust of verblijfplaatsen mogen niet worden beschadigd, vernield of verstoord. Beschermde planten mogen op geen enkele wijze van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield. De verbodsbepalingen van de wet staan vernoemd in onderstaand kader.

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde planten

- Artikel 8: Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op een andere manier van de groeiplaats verwijderen van planten
- Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van planten

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde dieren

- Artikel 9: Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen van dieren. Het met het oog op bovenstaande doelen opsporen van dieren
- Artikel 10: Het opzettelijk verontrusten van dieren
- Artikel 11: Het beschadigen, vernielen, uithalen wegnemen, verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren
- Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van dieren

De werkingssfeer van de Flora- en faunawet is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft soorten **overal** in Nederland bescherming.

In artikel 75 van de Flora- en faunawet worden de ontheffingsmogelijkheden weergegeven. Op 23 februari 2005 is de Algemene Maatregel van Bestuur m.b.t. artikel 75 van de Flora- en faunawet¹ in werking getreden.

Middels deze AMvB wordt onder bepaalde voorwaarden een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet. Deze vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig gebruik en bestendig beheer en onderhoud voor bepaalde (algemeen voorkomende) soorten. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied. In de AMvB worden hiertoe verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime AMvB:

Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten is daarom geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Flora- en faunawet uitgaat. Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de egel, konijn en mol, ree en vos, algemene amfibiesoorten, waaronder de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander en plantensoorten als grasklokje en gewone dotterbloem.

Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime AMvB:

Voor de soorten van tabel 2 van AMvB is bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht, indien gewerkt wordt volgens een door het Ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Ontbreekt een dergelijke gedragscode, dan dient ontheffing aangevraagd te worden, welke wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort' (lichte toets). Daarnaast geldt ook voor soorten van tabel 2 de algemene zorgplicht.

Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de habitatrichtlijn en bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime AMvB:

Voor soorten van tabel 3 geldt het zwaarste beschermingsregime en is bij ruimtelijke ontwikkeling geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht, ook niet met een gedragscode. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst (zware toets): er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Daarnaast geldt ook voor soorten van tabel 3 de algemene zorgplicht. Tot dit beschermingsregime horen o.a. alle vleermuissoorten, de das, verschillende amfibiesoorten waaronder rugstreeppad en kamsalamander en vissoorten waaronder de grote modderkruiper.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 t/m 3; alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. T.a.v. vogels geldt, dat werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord verboden zijn.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Ontbreekt een dergelijke gedragscode dan dient formeel een ontheffing te worden aangevraagd. Voor broedvogels wordt echter geen ontheffing verleend

waarbij als voorwaarde wordt gesteld dat broedvogels niet verstoord mogen worden tijdens het kwetsbare broedseizoen; dit mede in het kader van de algemene zorgplicht die ook voor vogels geldt.

Zorgplicht

Voor alle beschermde soorten, dus ook voor soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht geldt de 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat initiatiefnemer passende maatregelen moet nemen om schade aan beschermde soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet allen gelijk. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en diersoorten als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien een locatie in die periode bouwrijp wordt gemaakt, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daarop volgende voorjaar probleemloos worden gewerkt.

Indien vooraf bekend is dat de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten. Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen kort gemaaid worden, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren of amfibieën die in winterslaap gaan. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen genomen te worden om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen of terreindelen af te zetten en het werk ter plaatse stil te leggen). Ecologische begeleiding kan hierin voorzien.

2.4 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), vroeger de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd, is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. In het Natuurnetwerk Nederland liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de begrenzing en ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Tot die tijd was de Rijksoverheid hiervoor verantwoordelijk. In het Natuurpact hebben de provincies met het rijk afgesproken om tot 2027 80.000 hectare natuur in te richten. Het Natuurnetwerk Nederland moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

3. Projectbeschrijving

In dit hoofdstuk wordt de voorgenomen plannen beschreven

3.1 *Historie*

Buitenplaats Broekbergen is gesitueerd op de zuidgrens van de Utrechtse Heuvelrug. In het begin van de 18e-eeuw zijn aan de zuidflanken van de heuvelrug veel buitenplaatsen ontstaan. Een belangrijke voorwaarde voor een geschikte locatie voor een buitenplaats was de ruime beschikbaarheid van kwalitatief goed (drink)water. Op het overgangsgebied het lager gelegen Langbroekerwetering- en Kromme Rijn-gebied is op veel plaatsen sprake van kwel van grondwater afkomstig van de hoger gelegen zandgronden van de Heuvelrug. De Benedictinessen kloosterorde die in 1875 zich gevestigd heeft op buitenplaats Broekbergen heeft goed gebruik kunnen maken van het op Broekbergen ruim beschikbare grondwater van uitstekende kwaliteit. Zij gebruikten het water als inkomstenbron door het verzorgen van het wasgoed van het groot seminarie en katholieke instellingen uit de omgeving. Bij de laatste grote verbouwing in de zestiger jaren is een deel van de slingerivier gedempt voor de aanleg van de 1e en 2e carré; de kwel bleek daarbij echter een groot probleem en het heeft lang geduurd voordat de wateroverlast stopte (uit Baptist, 2010)

. Figuur 3.1. Historische foto Buitenplaats Broekbergen (bron J.H. den Boon).

3.2 Projectvoornemen

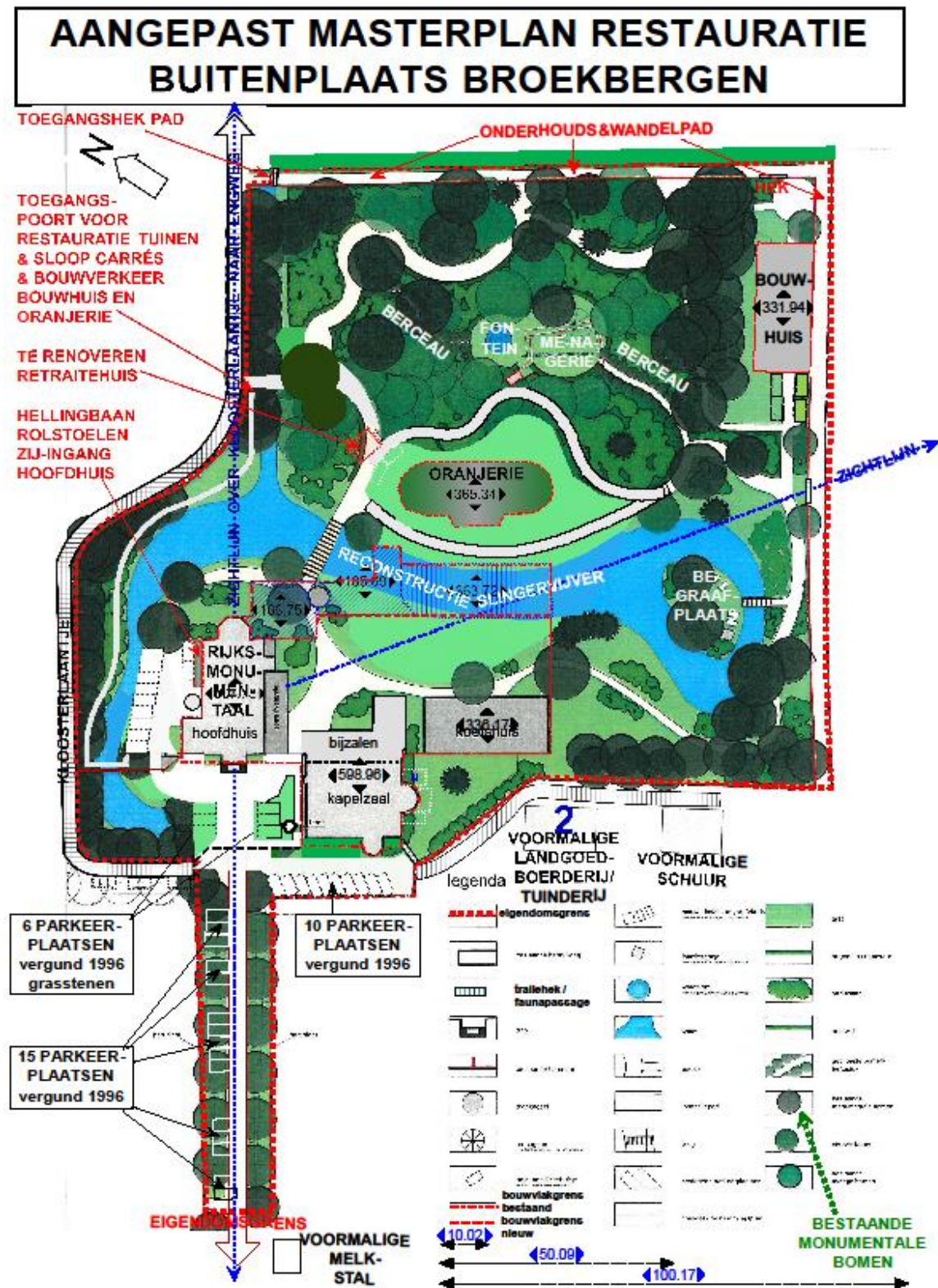
Het rijks monumentale hoofdhuis, toren en de tuinmuur zullen uiteraard behouden blijven. Recentelijk is het casco van het hoofdhuis gerestaureerd waarbij delen van de bakgoten zijn vervangen.

De padenstructuren in de tuinen die zowel op oude tuinontwerptekeningen als in het veld zijn teruggevonden, zullen worden hersteld (zie fig. 3.2).

De slingervijver wordt hersteld. Gehoopt dat hiermee ook de kwel weer op gang kan komen.

De laagbouw van de 1e en 2e carré zullen worden vervangen door passende nieuwbouw ('Koetshuis', 'Orangerie' en 'Bouwhuis').

Figuur 3.2. Aangepast Masterplan restauratie Buitenplaats Broekbergen (bron: J.H. den Boon).

4. Toetsing Flora- en faunawet

Om eventuele strijdigheden met de Flora- en faunawet op te sporen dient er een antwoord te komen op de volgende vragen:

1. Welke wettelijk beschermde soorten komen in het plangebied voor? Welke status hebben deze soorten?
2. Welke invloed heeft de geplande ingreep in het betreffende gebied op de (strikt) beschermde soorten?
3. Door welke maatregelen kunnen negatieve effecten op beschermde soorten worden voorkomen of verzacht?
4. Indien de duurzame staat van instandhouding van strikt beschermde soorten in gevaar komt, welk vervolgetraject dient dan doorlopen te worden?
5. Voor welke beschermde soorten moet een ontheffing aangevraagd worden?

Om bovenstaande vragen te beantwoorden worden de volgende stappen doorlopen.

Stap 1. Verkenning beschikbare gegevens

De eerste werkstap bestaat uit een check op aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten op basis van verspreidingsgegevens van mogelijk voorkomende beschermde plant- en diersoorten (bureaustudie).

Stap 2. Veldbezoeken

Er zijn verkennende veldbezoeken gebracht aan het plangebied en de omgeving. Hierbij is op, basis van de gegevens van de bureaustudie, beoordeeld voor welke soorten het plangebied daadwerkelijk een geschikte habitat biedt en welke soorten er daadwerkelijk voor kunnen komen. Bij het onderzoek is o.a. gebruik gemaakt van cameravallen (zoogdieren), endoscoop, batdetectoren & songmeters (vleermuizen), plaatjes en fuiken (reptielen en amfibieën).

Stap 3. Effectenonderzoek

Op basis van de beschrijving van de voorgenomen ingreep en de verzamelde gegevens van stap 1 en 2 de (mogelijke) effecten (vernietiging, verstoring, versnippering) op de aangetroffen en verwachte beschermde soorten beschreven. Voor de verwachte negatieve effecten op de beschermde soorten worden mitigerende maatregelen voorgesteld.

Stap 4. Aanbevelingen met betrekking tot de aanwezige soorten

Op basis van stap 1 tot en met 3 worden conclusies getrokken met betrekking tot eventuele overtredingen van de verbodsbepalingen zoals genoemd in de Flora- en faunawet art 75, en de te nemen vervolgstappen.

4.1 Bureaustudie

Uit signaleringskaarten EHS van de Provincie Utrecht blijkt dat er bijzonder weinig natuurgegevens bekend zijn van Broekbergen (er is nauwelijks tot niets bekend over de natuurwaarden). In 2010 is door ecologisch adviesbureau Henk Baptist een QuickScan uitgevoerd op Buitenplaats Broekbergen. In vervolg op deze QuickScan is in 2011 een aanvullende QuickScan uitgevoerd die met name gericht was op vleermuizen in het hoofdhuis (Baptist 2011).

4.1.1 Broedvogels.

De volgende soorten vogels zijn bij de inventarisatie door Baptist 2010 aangetroffen: vink, koolmees, grote lijster, merel, tjiftjaf, kauw, roodborst, waterhoen, fitis, pimpelmees, vlaamse gaai, heggemus, grote bonte specht, zwartkop, holenduif, nijlgans, bosuil.

4.1.2 Zoogdieren

In 2010 is de aanwezigheid van eekhoorns vastgesteld. Daarnaast zijn uitwerpselen aangetroffen van de egel, huismuis en de huisspitsmuis. In de bakgoten van het hoofdhuis is een kraamverblijfplaats van dwergvleermuizen vastgesteld. Door de tuinmuur kunnen zoogdieren minder gemakkelijk van buitenaf de parktuin bezoeken van de Buitenplaats. In de carrés zijn geen sporen aangetroffen die wijzen op verblijf van steenmarter.

4.1.3 Amfibieën

Tijdens het onderzoek in 2010 is alleen de gewone pad vastgesteld. Er is specifiek gekeken naar het voorkomen van adders en ringslangen echter zijn deze niet aangetroffen.

4.1.4 Planten

De beplanting bestaat vooral uit aangeplante soorten, met name gangbare tuinplanten. Door derden was reeds een inventarisatie van de bomen, heesters en enkele vaste planten gemaakt. De enige plant met enige specifieke natuurwaarde die hierop voorkomt is het lelietje der dalen. Speciale aandacht ging uit naar de ommuring van het complex. Op deze muur zijn echter geen muurplanten aangetroffen. Beschermde vaatplanten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht.

4.1.5 Vissen

In de watergang voor het hoofdhuis zijn enkel tiendoornige stekelbaarsjes vastgesteld.

4.1.6 Ongewervelden

Op de bloeiende struiken waren in 2010 diverse vlindersoorten actief. Zeer algemeen het Bont Zandoogje, daarnaast enkele exemplaren van het Boomblauwtje, Klein Witje en Atalanta. Geen libellen of juffers. Er zijn geen bosmieren (Formica spec.) aangetroffen.

4.2 Methode en resultaten veldbezoek

Het plangebied is in maart 2015 en januari, maart, mei en juni 2016 bezocht. Het terrein is onderzocht op de aanwezigheid van groeiplaatsen van hogere planten en beschermde fauna, die volgens de Flora- en faunawet beschermd zijn. Tevens is een algemene beoordeling gemaakt voor de geschiktheid van het gebied voor overige (niet aangetroffen) beschermde soorten.

Vleermuizen

Het terrein is bezocht op 23 januari, 6 maart, 7 mei, 7 juni, de najaarsbezoeken moeten nog plaatsvinden (zie tabel 4.1). Er is gebruik gemaakt van de batdetectoren Petterson D240x, Petterson D100, Echometer EM3+ en Songmeter SM 2+. Opgenomen geluiden zijn geanalyseerd met het programma BatSound. Er is geïnventariseerd met 1-3 waarnemers te gelijker tijd, door R.J. Buijs, A. Wieland, en N. Huig van Buijs Eco Consult.

Tijdens de winterinspecties op 23 januari en 5 maart 2016 is gebruik gemaakt van een boomcamera om gaten en spleten te controleren. Op 7 mei, 9 september en 5 oktober is de ronde uitgevoerd voor zonsondergang (tot circa 2 uur na zonsondergang). Op 11 juni een bezoek in de ochtendschemering. Iedere onderzoekronde in de avond startte ruim een uur voor zonsondergang zodat er ook voldoende tijd was om het terrein te onderzoeken op andere beschermde natuurwaarden (o.a. hazelworm, kamsalamander en ringslang).

Tabel 4.1 overzicht met bezoekdata, tijden en weersomstandigheden

Datum	Aanvangstijd	Eindtijd	Weer
23 januari 2016	11.00	15.00	6 °C, wind 3-Bft W, bewolkt
5 maart 2016	16.00	18.00	1 °C, wind 1 Bft W, helder
7 mei 2016	20.00	23.30	19 °C, wind 2 Bft W, licht bewolkt
7 juni 2016	03.00	07.00	20 °C, wind 2 Bft W, zwaar bewolkt
9 september 2016	19.45	22.15	15 °C, wind 3 Bft Z, vrijwel onbewolkt
5 Oktober 2016	19.30	22.00	13 °C, wind 3 Bft ONO, onbewolkt

Amfibieën en reptielen

Naast zicht waarnemingen op geschikte plekken is bij het inventariseren van reptielen en/of amfibieën de plaatjesmethode gebruikt. Hierbij zijn langs een traject diverse plaatjes gelegd (10 stuks van ca. 40 x 40 cm) op plaatsen die aantrekkelijk lijken voor deze soortgroepen. Zo zijn op het zuiden georiënteerde randen van de boomgroepen en open plekken bijvoorbeeld aantrekkelijk voor de hazelworm en levendbarende hagedis en de randen van de parkvijver voor de ringslang. De plaatjes worden neergelegd op plaatsen waar de zon de plaatjes kan verwarmen (maar waar ook voldoende dekkingmogelijkheden aanwezig zijn, bijvoorbeeld in de vorm van struweel of struiken. Verder is de vijver met behulp van Ravon steeknetten gemonitord en zijn in de nacht van 7 juni en 11 juni een drietal amfibie fuiken geplaatst (zie figuur 4.2).

Figuur 4.1 plaatje voor reptielen

Figuur 4.2 geplaatste amfibie fuiken

4.3 Aangetroffen soorten

Broedvogels

Op Broekbergen wordt gebroed door algemeen voorkomende vogels van bos en struweel, soorten als vink, koolmees, merel, tjiftjaf, kauw, roodborst, waterhoen, wilde eend, fitis, pimpelmees, vlaamse gaai, heggemus, grote bonte spechten houtduif zijn met territoria aangetroffen. Op 7 mei werden buiten het plangebied in het beukenbos parallel met het Kloosterlaantje (zie figuur 4.6) roepende jonge bosuilen gehoord (23.30), op 7 juni werd in de ochtendschemer een jagende bosuil waargenomen boven het gazon. Er zijn geen nesten van vogels aangetroffen binnen het plangebied welke jaarrond beschermd zijn (zie bijlage 1 voor Wettelijk kader).

Zoogdieren

Volgens de bewoners van buitenplaats Broekbergen komen er in het najaar en winter geregeld enkele eekhoorns voor binnen het plangebied.

In een fijnspar nabij de voormalige moestuin is de aanwezigheid van een mogelijk eekhoornnest vastgesteld. Tijdens vervolfbezoeken (in mei en juni) bleek dit nest echter niet in gebruik door eekhoorns, en tijdens de voortplantingstijd zijn ook geen eekhoorns waargenomen of sporen van eekhoorns aangetroffen binnen het plangebied: een vaste rust of verblijfplaats van deze soort wordt daarom niet aannemelijk geacht. Aan overige grondgebonden zoogdieren is de egel vastgesteld (ontlasting aangetroffen in september en zichtwaarneming in oktober) en worden algemene muizensoorten verwacht als bunzing (zichtwaarneming), huismuis en huisspitsmuis (uitwerpselen aangetroffen in eerste carré).

Amfibieën en reptielen

Er zijn tijdens het onderzoek geen (zwaar) beschermde amfibieën en reptielen aangetroffen. In de parkvijver werden alleen groene kikker en bruine kikker aangetroffen (eieren, larven en volwassen exemplaren). Waarschijnlijk is de tuinmuur rondom buitenplaats Broekbergen ondanks de gaten, een te grote barrière voor overige amfibieën en reptielen om Broekbergen te bereiken.

Planten

Er zijn geen beschermde planten aangetroffen, op het voor muurplanten geschikte muurtje aan de tweede carré zijn alleen onbeschermde muurvarens aangetroffen.

Vissen

Tijdens de bemonstering met steeknet zijn geen vissen in de waterpartijen aangetroffen.

Ongewervelden

Er zijn geen beschermde ongewervelden aangetroffen.

Vleermuizen

De eerste en tweede carré, toren en kapel en holle bomen zijn in januari en maart 2016 visueel geïnspecteerd op de aanwezigheid van winterverblijfplaatsen m.b.v. een endoscoop (zie figuur 4.3). In een ventilatiepijp van de centrale verwarming werden twee dode grootoorvleermuizen aangetroffen (zie figuur 4.4). Deze waren via het ventilatierooster in de gladde pvc-pijp terecht gekomen maar konden er niet meer uit. Tijdens de visuele inspectie zijn geen vleermuizen of sporen van vleermuizen (strontjes) aangetroffen. Wel waren er door achterstallig onderhoud op diverse plaatsen rotingsgaten in de dakranden van de eerste en tweede carré (zie figuur 4.5) Tijdens de voorjaars en zomerbezoeken werden hier echter geen in- en uitvliegende vleermuizen vastgesteld. Tijdens de mei-ronde werd in de parktuin veelvuldig gefoerageerd door tientallen rosse vleermuizen op meikevers (die met vele tientallen uit de parktuin opstegen) , deze boombewonende vleermuizen hebben een vaste rust- en verblijfplaats waarschijnlijk in het oude beukenbos van Dennenburg parallel met het kloosterlaantje (buiten plangebied, zie figuur 4.6). Verder foerageerden rond de parkvijver verschillende dwergvleermuizen en werd een overvliegende laatvlieger opgemerkt. Er werden 7 mei eveneens geen in- en uitvliegende dwergvleermuizen in het hoofdgebouw waargenomen. Op 7 juni (ochtendbezoek) werden geen zwermende vleermuizen boven de carrés en het hoofdgebouw waargenomen. Er werden alleen enkele foeragerende dwergvleermuizen waargenomen boven de parkvijver waarvan 1 exemplaar bij het optrekken van de ochtendschemer in een ventilatieschacht vloog in het hoofdgebouw (zie figuur 4.7), waarschijnlijk een dagverblijf. Het blijkt dat het hoofdgebouw en beide carrés niet in gebruik zijn als kraamverblijf voor dwergvleermuis. De foeragerende dwergvleermuizen hadden hun kraamverblijf waarschijnlijk in de omgeving waar voldoende vleermuisgeschikte bebouwing aanwezig is in de vorm van oude woningen en boerderijen. Tijdens de najaarsbezoeken zijn enkele uitvliegende dwergvleermuizen aangetroffen in het hoofdgebouw en onder de dakpannen van de voormalige landbouwboerderij/tuinderij (huis van de burens). Er zijn geen paarverblijven aangetroffen op Buitenplaats Broekbergen. Er was tijdens de najaarsbezoeken minder activiteit van vleermuizen dan in het voorjaar. Er zijn tijdens het vleermuisonderzoek geen in- en uitvliegende vleermuizen aangetroffen in de carrés.

Figuur 4.3 visuele inspectie met endoscoop

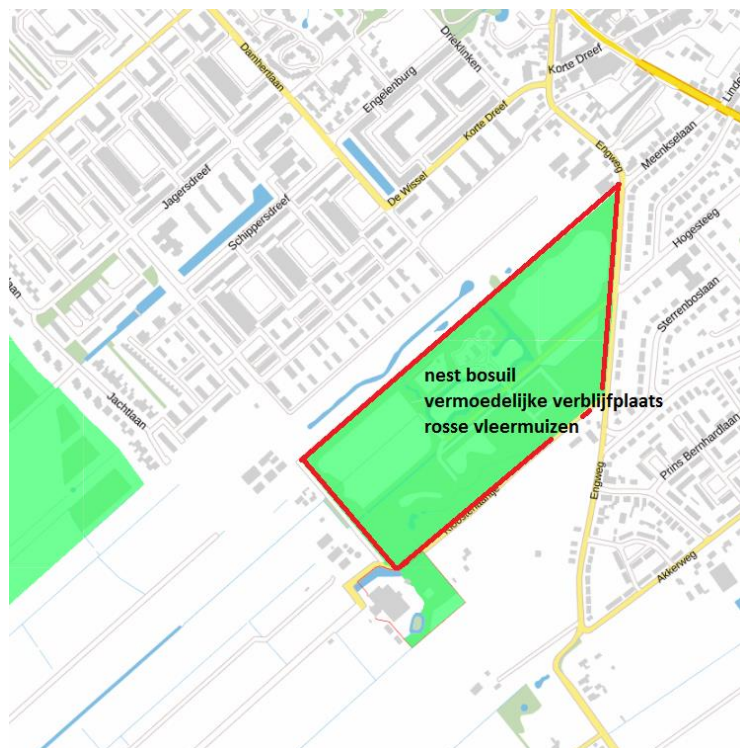
Figuur 4.4. Aangetroffen grootoorvleermuizen

Figuur 4.5. loszittende delen bakgoot carré.

Figuur 4.6. verblijfplaatsen bosuil en rosse vleermuis (Buitenplaats Dennenburg)

Figuur 4.7. ventilatieschacht

4.4 Toetsing project aan de Flora- en faunawet

4.4.1 Broedvogels

Vogels kunnen worden verstoord door zowel bewegingen als geluid, maar niet elke vogel is even gevoelig. Daarnaast is het van belang in welke periode van het jaar een vogelsoort wordt verstoord. In het algemeen geldt dat regelmatige verstoring tijdens het broeden tot gevolg heeft dat het broedsel in de steek wordt gelaten door een gevoel van onveiligheid. Voor soorten die slechts één broedsel per jaar produceren betekent dit een verloren jaar. Voor vogels die meerdere broedsels per jaar produceren zijn de gevolgen beperkter. Die soorten kunnen dan een nieuwe broedplek zoeken en opnieuw eieren leggen en uit broeden.

Indien de omvorming van de parktuin en sloop van de eerste en tweede carré in het broedseizoen wordt uitgevoerd (grofweg medio maart tot grofweg medio augustus), dan kunnen daarbij broedende vogels worden verstoord. Alle broedvogels zijn beschermd gedurende de voortplantingsperiode. Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verstoren en verjagen van broedende vogels. Als er broedende vogels aanwezig zijn moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot het moment dat de jonge vogels uitvliegen. Als er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden het hele jaar starten. Voorafgaand uitvoering in deze kwetsbare periode zal een ecooloog de te slopen gebouwen en de te rooien bomen moeten vrijgeven.

In en rond het plangebied komen geen vogels voor met een vaste- rust en verblijfplaats. De meeste voorkomende vogels zijn bovendien algemeen en hebben een breed verspreidingsgebied in Nederland. Door het uitvoeren van omvorming van de parktuin buiten de kwetsbare periode van vogels (maart-augustus) worden geen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden.

De gunstige staat van instandhouding van de voorkomende broedvogelsoorten is niet in het geding mits de werkzaamheden geheel buiten het broedseizoen plaatsvinden of voor het broedseizoen worden opgestart.

4.4.2 Zoogdieren

Tijdens de werkzaamheden kunnen kleine zoogdieren worden verstoord en hun vaste verblijfplaatsen vernield. Onder kleine zoogdieren in het plangebied vallen: muizen, en egel. Deze schade is moeilijk te voorkomen. De effecten kunnen worden verminderd door de werkzaamheden buiten de voortplantingsperiode (maart – augustus) uit te voeren. Voor de eekhoorn blijft voldoende habitat beschikbaar na de omvorming van de parktuin.

Ten aanzien van de zoogdieren geldt dat ze bij voorkeur (zorgplicht) niet tijdens hun winterslaap mogen worden gestoord door het verwijderen van struweel, ruigte, steen- en takhopen. Dat betekent dat bosschage, struweel, ruigte en eventuele steen- en takhopen in de periode van half september tot half november of pas begin maart (net na de winter) zouden moeten worden geruimd. Deze bepaling komt voort uit de 'algemene zorgplicht' zoals die in de Flora- en fauna wet is beschreven (zie bijlage 1).

De gunstige staat van instandhouding van de voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten is niet in het geding.

4.4.3 Amfibieën en reptielen

Schade aan algemeen voorkomende amfibieën (groene en bruine kikker) wordt niet aannemelijk geacht door het vergroten van de vijver en het verbeteren van de waterkwaliteit (baggeren en kappen opgaand wildopschot rond de vijver) zullen amfibieën profiteren. In het kader van de algemene zorgplicht dienen deze werkzaamheden buiten het kwetsbare voortplantingsseizoen te worden gepland (bij voorkeur augustus-september-oktober).

De gunstige staat van amfibieën zal niet worden aangetast maar waarschijnlijk verbeteren als gevolg van de voorgenomen ingreep.

4.4.4 Planten

Op de planlocatie zijn geen beschermde planten waargenomen.

De gunstige staat van instandhouding van de voorkomende planten is niet in het geding

4.4.5 Vissen

Op de planlocatie zijn geen beschermde vissen waargenomen.

De gunstige staat van instandhouding van de voorkomende vissen is niet in het geding

4.4.6 Ongewervelden

Er zijn geen effecten te verwachten op andere beschermde soorten, zoals dagvlinders, libellen en andere ongewervelden. In de omgeving is en blijft voldoende vergelijkbaar en geschikt biotoop aanwezig voor de voorkomende dagvlinders.

4.4.7 Vleermuizen

In het plangebied zijn geen winterverblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld. Tijdens het voorjaars en zomer bezoek zijn geen kraamverblijfplaatsen vastgesteld. De parkvijver blijkt een zeer geschikte foerageerplaats voor dwergvleermuizen, de voorgenomen uitbreiding van deze parkvijver zal in het voordeel zijn van de dwergvleermuis. Tijdens het bezoek van 7 mei werden veel foeragerende rosse vleermuizen aangetroffen (afkomstig uit de richting van Dennenburg), dit was gerelateerd aan de massale uittocht van meikevers uit de parktuin. Vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soort liggen buiten het plangebied. Tijdens de najaarsbezoeken zijn geen paarverblijven vastgesteld binnen het plangebied. Aanbevolen wordt om bij de nieuwe inrichting vleermuiskasten te integreren in het ontwerp zodat het plangebied functioneler wordt voor vleermuizen. Door in het definitief ontwerp geen of minimale buitenplaats verlichting toe te passen (bv. op bewegingssensor) worden effecten op foeragerende vleermuizen niet verwacht.

De gunstige staat van vleermuizen zal niet worden aangetast maar waarschijnlijk verbeteren als gevolg van de voorgenomen ingreep (vergroten wateroppervlak ten opzichte van gazon).

4.5 Mitigerende maatregelen

Ter voorkoming van overtreding van verbodsbepalingen tijdens de uitvoering zoals verstoring en doding van dieren, volgen hier een aantal mitigerende maatregelen.

De voorkeursperiode is buiten het broedseizoen maar indien werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode tussen half maart en eind juli dan dienen maatregelen genomen te worden om het werkterrein en de directe omgeving onaantrekkelijk te maken voor broedende vogels. Deze maatregelen bestaan uit:

- Bomen en struiken in het plangebied buiten het vogelbroedseizoen verwijderen (in broedseizoen alleen tenzij afwezigheid vogels door ecooloog wordt vastgesteld);
- Bij het toepassen van buitenplaats verlichting vleermuisvriendelijke armatuur (naar beneden gericht) toepassen en/of op bewegingssensor zodat er geen onnodige verlichting is.

Algemene maatregelen die jaarrond gelden tijdens de bouwphase van koetshuis, orangerie en bouwhuis:

- Geen bouwplaats verlichting dat naar boven is gericht tussen 1 april en 1 november;
- Verlichting niet naar boven gericht maar naar de grond en bestaat uit vleermuisvriendelijke armatuur (amberkleurige of groene verlichting);

4.6. Conclusies en aanbevelingen

Binnen het plangebied bevinden zich beschermde dier- of plantensoorten die de voorgenomen ontwikkelingen wezenlijk kunnen beïnvloeden.

Kort samengevat is het resultaat van de Flora- en faunawettoetsing:

1. Op de planlocatie komen (strikt) beschermde soorten voor (vleermuizen). In de te slopen carrés zijn echter geen vaste rust- en verblijfplaatsen aangetroffen voor deze soortgroep. Er komen alleen dwergvleermuizen voor in het hoofdgebouw en de voormalige boerderij/tuinderij (huis van burens).
2. Op de planlocatie komt de eekhoorn (tabel 2 Flora- en faunawet) voor. Een vaste rust- en verblijfplaats is binnen het plangebied niet vastgesteld;
3. Op de planlocatie komen verder algemene soorten voor, die weliswaar beschermd zijn, maar zo algemeen dat hun voortbestaan niet wordt bedreigd. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing (ex. Art. 75) van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd voor het overtreden van verbodsbepalingen als de mitigerende maatregelen in acht worden genomen.
4. In en grenzend aan het plangebied komen broedvogels voor. Door mitigerende maatregelen toe te passen, zoals buiten het broedseizoen te werken of ruim voor het broedseizoen de werkzaamheden op te starten worden de verbodsbepalingen zoals geformuleerd onder artikel 11 niet overtreden.
5. Voor alle beschermde soorten geldt de bepaling van zorgplicht. Door het naleven van de mitigerende maatregelen kan de zorgplicht goed worden ingepast in het werk. Voor de voorgenomen werkzaamheden hoeft geen ontheffing flora- en faunawet aangevraagd te worden, werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd op basis van een goedgekeurde gedragscode Flora- en faunawet.

Aanbevelingen

- Ecologische begeleiding voor en tijdens de kap van bomen en sloop van de eerste en tweede Carré . Voorafgaand aan de inrichting checken op broedvogels en (achtergebleven) vleermuizen;
- Aanbevolen wordt om 1 of 2 eekhoornkasten op te hangen om de eekhoorn te stimuleren en de biodiversiteit in de parktuin te stimuleren;
- Aanbevolen wordt om 6-8 vleermuiskasten op te hangen op geschikte plaatsen op buitenplaats Broekbergen, hiermee wordt de Buitenplaats Broekbergen functioneler voor vleermuizen (metname voor gewone en ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis).

5. Nee, tenzij toets NNN

5.1 *Natuur Netwerk Nederland*

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. De Nederlandse EHS moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen. Het ruimtelijke beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling (spelregels EHS) van de wezenlijke kenmerken en waarden. Binnen de EHS is het Nee-tenzij principe van toepassing, hetgeen inhoudt dat in de EHS ingrepen met een significant effect op de wezenlijke kenmerken en waarden niet zijn toegestaan, tenzij geen reële alternatieven zijn en/of sprake is van redenen van groot openbaar belang.

5.2 *Gebiedsbescherming*

De parktuin van buitenplaats Broekbergen valt deels onder de EHS = Natuurnetwerk Nederland NNN (zie figuur 5.1). Dit komt waarschijnlijk doordat de locatie bij bepaling van de Ecologische Hoofdstructuur op basis van luchtfoto's is gekwalificeerd als bos (bron: provincie Utrecht). Feitelijk gezien is er geen sprake van een bos maar van een verwaarloosde parktuin die gelegen is tussen twee bouwpercelen omsloten door een tuinmuur. Binnen het vigerende natuurbeheerplan staat het geregistreerd onder het beheertype N16.01 Droog bos met productie. In onderstaand tekst vak is beschrijving opgenomen van dit beheertype zoals opgenomen in de Index natuur en Landschap.

N16.01 Droog bos met productie

Droog bos met productie bestaat uit verschillende, veelal van oorsprong aangeplante, bosopstanden van den, (winter)eik, beuk, Douglas, lariks of fijnspar. De voedselarme delen worden grotendeels gedomineerd door den, eik en beuk, op de wat rijkere bodems is er een hogere groei van beuk, Douglas, lariks en spar, met betere mengingsmogelijkheden. Dit bostype is de productievariant van het bostype dennen-, eiken- en beukenbos (zonder productie; 15.02).

Het bostype komt voor op een voedselarme tot lemige, zandige, zure ondergrond van het Droge Zandlandschap zoals op de Veluwe, delen van Drenthe en Brabant. Lokaal is het bostype te vinden in het Heuvellandschap, kalkarme duinen en strandwallen. Het bostype is veelal uit hakhout, heide- en stuifzandterreinen ontstaan, maar kan ook aangelegd zijn op voormalige landbouwgronden waardoor de bovengrond verrijkt is.

Het is het omvangrijkste bostype en combineert een redelijk tot goede groei met een ruime variatie aan, en mengingsmogelijkheden van, loof- en naaldboomsoorten, vooral op de wat lemigere bosgroeiplaatsen. Het maakt dit type tot het belangrijkste type voor de houtproductie. De diversiteit is (nog) relatief laag. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de uniforme aanleg en beheer in het verleden, door de jonge leeftijd van de bossen en onvoldoende abiotische kwaliteit als gevolg van verzuring en vermesting. Oudere bossen en bossen op of grenzend aan oude bosgroeiplaatsen, hebben een relatief hoge natuurpotentie vooral wanneer deze een gevarieerde structuur met substantieel aandeel zware bomen en dood hout hebben. De betekenis voor de biodiversiteit bestaat vooral uit (vaak bedreigde) paddestoelen, korst- en bladmossen, enkele vaatplanten, insecten en broedvogels.

Figuur 5.1. Natuur Netwerk Nederland (NNN) in het studiegebied, groen gearceerd (bron webkaart provincie Utrecht).

5.3 Effecten op de NNN

De toetsvraag is of door de geplande werkzaamheden er een significante aantasting van de kenmerken en natuurwaarden van de EHS plaatsvindt. Hiervoor is de EHS-wijzer van de provincie Utrecht geraadpleegd. Om te beoordelen of er sprake is van een significante aantasting is gekeken naar de volgende 6 toetsingsaspecten (de wezenlijke waarden en kenmerken):

1. Bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem, inclusief de vereiste omgevingsfactoren (zoals donkerte, bodem, water en milieu)
2. De robuustheid en aaneen geslotenheid van de EHS
3. De aanwezigheid van bijzondere soorten
4. De verbindingsfunctie van het gebied voor soorten en ecosystemen
5. Behoud van oppervlakte
6. Behoud van samenhang

1. Bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem, inclusief de vereiste omgevingsfactoren (zoals donkerte, bodem, water en milieu)

Tijdens de bouwfase van de opstallen is er mogelijk sprake van tijdelijke grondwateronttrekking, maar deze leiden zeker niet tot significante effecten (door toepassen retourbemaling). Door het slopen van de twee carrés en het doortrekken van de slingervijver wordt verwacht dat de natuurlijke kwelstroom in de parktuin terug komt. Voor het te slopen grondoppervlakte carré komt minder grondoppervlakte terug in de vorm van de vervangende bebouwing (orangerie, koetshuis en bouwhuis). Het parkbos is in de bestaande situatie geen hoogwaardig ecosysteem (het bestaat voor een groot deel aangeplante soorten). Significante effecten op het ecosysteem zijn niet aan de orde.

2. De robuustheid en aaneengeslotenheid van de EHS

De parktuin bestaat uit een combinatie van inheems en uitheems plantmateriaal en is een landschapstuin met gebruiksfunctie tuin en betreft geen bijzonder habitatype. Doordat de parktuin is omsloten door een tuinmuur is het minder robuust (grondgebonden zoogdieren kunnen hierdoor minder goed het plangebied bereiken). De tuinmuur vormt ook een beperking voor de aaneengeslotenheid. Bovendien is het plangebied geen essentiële verbindingroute voor fauna. In de nieuwe situatie wordt de bestaande tuinmuur beter toegankelijk voor grondgebonden zoogdieren amfibieën en reptielen. Zij kunnen door de opening in de tuinmuur (toegang bebouwing) de buitenplaats Broekbergen beter bereiken. Door het element water uit te breiden ontstaat meer foerageergebied voor vleermuizen. Significante effecten op de robuustheid en aaneengeslotenheid van de EHS worden niet verwacht.

3. De aanwezigheid van bijzondere soorten

Binnen het plangebied zijn geen vaste rust en verblijfplaatsen aangetroffen van zwaar beschermde soorten en/of bijzondere soorten (zie ook hoofdstuk 4). De geïsoleerde ligging (door tuinmuur) van de parktuin vormt een barrière voor veel soorten om Buitenplaats Broekbergen te bereiken. Door de voorgenomen herinrichting te combineren met 'natuur inclusief' ontwerpen kunnen beschermde soorten zich wel vestigen (bijv. geïntegreerde vleermuisverblijven in nieuwbouw). Significante effecten op de aanwezigheid van bijzondere soorten worden niet verwacht.

4. De verbindingfunctie van het gebied voor soorten en ecosystemen

Tijdens de werkzaamheden zal tijdelijk sprake zijn van overlast door geluid en aanwezigheid van mensen en machines. Er is geen sprake van permanente effecten door versnippering, geluid, trillingen, optische verstoring, aantasting waterhuishouding en dergelijke. Door de isolatie van de tuinmuur vormt de Buitenplaats Broekbergen in de huidige situatie geen verbindingfunctie van belang voor grondgebonden zoogdieren, amfibieën en reptielen. Na herinrichting blijft het een groene parktuin. De uitbreiding van het element water zal meer soorten (ongewervelden) aantrekken. Zo zal er geschikt biotoop ontstaan voor libellen en extra foerageergebied voor in de omgeving verblijvende vleermuizen. Het aangewezen oppervlakte EHS vormt geen essentiële verbindingzone tussen andere EHS gebieden. Het betreft hier een parktuin tussen twee bouwkavels die grenst aan een agrarisch gebied (zie figuur 3.1). Door in de binnentuin vleermuisvriendelijke buitenplaats verlichting

toe te passen, worden effecten op foeragerende vleermuizen voorkomen. Significante effecten van de voorgenomen ontwikkelingen op de verbindingsfunctie voor soorten en ecosystemen worden hierdoor niet aannemelijk geacht.

5. Behoud van oppervlakte

Door de bouw van een woning en aanleg van toegangsweg en parkeergelegenheid in het EHS aangemerkte gebied, verdwijnt een oppervlakte dat is aangemerkt als EHS. Echter door de sloop van de Carrés verdwijnt er een groot oppervlakte aan bebouwing en komt hiervoor een groen (landschapstuin) en blauw (slingervijver) voor terug. Door deze nieuwe groene en blauwe delen planologisch te benoemen als EHS is er geen sprake van een afname aan oppervlakte (aandeel EHS binnen Buitenplaats Broekbergen blijft gelijk).

Door de sloop van de carrés waar o.a. groen voor terug komt en het herstel van de slingervijver neemt de kwaliteit van het natuuroppervlakte toe. Door te schuiven met de begrenzing van het EHS aangemerkte deel parktuin binnen Buitenplaats Broekbergen (kadastrale kavels C4035+C3806) is geen sprake van afname in oppervlakte EHS aangemerkt gebied, waardoor er geen afname is van oppervlakte EHS.

6. Behoud van samenhang

Door de voorgenomen ontwikkeling neemt de kwaliteit van de wezenlijke waarden en kenmerken niet af maar juist toe. De sloop van de carrés en herinrichting van de landschapstuin leidt tot meer groen/blauw en biodiversiteit en zal de natuurwaarden op Buitenplaats Broekbergen alleen maar verhogen. Door het vergroten en verbeteren van de waterkwaliteit van de waterpartij zullen amfibieën profiteren maar ook soorten als juffers, libellen en vleermuizen. In de nieuwe opstallen kunnen verblijfplaatsen voor vleermuizen worden geïntegreerd waardoor in de omgeving foeragerende exemplaren ook een duurzame verblijfplaats hebben. Significante afname van behoud samenhang is niet aan de orde.

5.7 Conclusie effecten NNN

Na raadpleging van de signaleringskaarten van de EHS, en aanvullend ecologisch onderzoek naar de natuurwaarden blijkt dat de voorgenomen plannen geen significante overlast of aantasting van het EHS-gebied veroorzaken. Het terugbrengen van de slingervijver en herinrichting van de landschapstuin (meer licht op bodem wat ondergroei stimuleert), hebben een positief effect op de biodiversiteit. Door de nieuw ontstane parktuindelen (na sloop carré) aan te merken als EHS is er geen sprake van oppervlakteverlies. Er zijn geen significante effecten op de 6 toetsingsaspecten te verwachten.

6. Literatuur

Baptist H.J.M. 2010. Quick-scan Buitenplaats Broekbergen. Rapport nummer 2010/10. Ecologisch Adviesbureau Henk Baptist, Kruisland.

Baptist H.J.M. 2011 Aanvullende Ecologische Quicksan Buitenplaats Broekbergen Rapport nummer 2011/12B. Ecologisch Adviesbureau Henk Baptist, Kruisland.

SIGNALERINGSKAARTEN EHS - INFORMATIE OP LOCATIE, Provincie Utrecht,

Internet:

- <https://webkaart.provincieutrecht.nl>
- www.waarneming.nl